

Til: postmottak@fin.dep.no

Oslo, 27.03.2015

NOVAPs innspill til Grønn skattekommisjon

Norsk Varmepumpeforening (NOVAP) viser til Grønn skattekommisjon oppnevnt av Regjeringen Solberg 15. august 2014. Utvalget skal blant annet vurdere om og hvordan en ved økt bruk av klima- og miljøbegrunnede avgifter, og reduksjoner i andre skatter og avgifter, kan oppnå både lavere utslipp av klimagasser, et bedre miljø og en god økonomisk utvikling.

Forurensere betaler prinsippet må ligge til grunn

NOVAP mener det er viktig at forurensere betaler prinsippet er et grunnprinsipp i skatte- og avgiftspolitikken. Dette gjelder både klimagassutslipp og lokal forurensing. Når det gjelder klimagassutslipp er det stor variasjon mellom hvilken CO₂-avgift ulike energibærere betaler i dag. Utenom kvotepliktig sektor varierer avgiften fra 410 kroner per tonn CO₂ for bensin til 99 kroner per tonn CO₂ for redusert sats tungolje. Avgiftssatsene i kr per tonn CO₂ bør i størst mulig grad harmoniseres for ulike typer fossile energibærere og bruksområder.

Det bør også være slik at lokale utslipp til luft av partikler og NO_x har en avgift som reflekterer miljøkostnaden disse utslippene medfører. Disse utslippene er i dag i liten grad avgiftsbelagt.

Økt CO₂-avgift for fossile energibærere

For å redusere klimagassutslipp i Norge er det viktig at CO₂-avgiften på fossile energibærere økes. Dette gjelder CO₂-avgift i de sektorer som ikke er en del av EUs kvotemarked. CO₂-avgiften må innenfor bygg-, energi- og transportsektoren være høy nok til at fossile energibærere fases ut innen 2050. Industrien må også stimuleres gjennom avgifter til å bli tilnærmet utslippsfri. For at verden skal nå togradersmålet må rike land som Norge gå foran og foreta store utslippskutt samtidig som vi utvikler teknologi som andre land kan ta i bruk for å kutte sine klimagassutslipp. I Norge finnes det i dag en rekke modne og velprøvde teknologier som kan erstatte fossil energibruk innenfor bygg og energisektoren. I klimaforliket fra 2012 er det enighet om utfasing av fossil fyringsolje for boliger og til grunnlast i større bygg innen 2020.

Økt avgift på elektrisk kraft

Avgiften på elektrisk kraft skal bidra til å begrense elektrisitetsforbruket. De fleste husholdninger og næringsvirksomheter i Norge betaler ordinær avgiftssats. Kraftintensive industriprosesser er fritatt for avgift. Fritaket er avgrenset til kjemisk reduksjon, elektrolyse og metallurgiske og mineralogiske prosesser. Deler av industrien betaler også redusert avgiftssats for bruk av elektrisitet. Den reduserte satsen samsvarer med minstesatsen i EUs energiskattedirektiv.

NOVAP mener at en økning i avgiften på elektrisitet er et viktig og treffsikkert virkemiddel for å begrense elektrisitetsforbruket i byggsektoren og andre virksomheter. Det er mange analyser og utredninger som viser at det er et stort potensial for energieffektivisering, eksempelvis Arnstadutvalget (2010). En gradvis økning av elavgiften vil kunne bidra til å utløse en stor del av energieffektiviseringspotensialet i byggsektoren. Sverige har eksempelvis elavgift som er omtrent dobbelt så høy som i Norge. Innenfor byggsektoren finnes det også positive virkemidler ved at en del energieffektiviseringstiltak kan oppnå støtte gjennom Enova. Selv om Norden på kort sikt vil ha et kraftoverskudd, er fornybar elektrisitet en høyverdig energiform som bør brukes så effektivt som mulig. Den elektrisiteten som frigjøres i byggsektoren kan anvendes innen transport, industri, til elektrifisering av deler av sokkelen samt utfasing av fossil energi i våre naboland.

NOVAP mener at deler av industrien fortsatt må være fritatt for avgift på elektrisk kraft eller betale lav sats. Innenfor kraftintensiv industri vil det være et høyt fokus på å drive energieffektivt selv uten elavgift siden energi er en stor utgiftspost. Hvis kraftintensiv industri skal betale ordinær avgiftssats kan det medføre at produksjonen flyttes til land hvor tilsvarende produksjon medfører økte utslipp av klimagasser. NOVAP er for øvrig positive til at nye industrier som eksempelvis datasentre blir fritatt for elavgift eller får en lav sats. Hvis denne type virksomhet etablerer seg i Norge hvor vi har en tilnærmet CO₂-fri produksjon av elektrisitet vil det hindre en økning i de globale utslippene av klimagasser.

Avskrivninger

NOVAP ber kommisjonen se på om en justering av avskrivningssatser kan være et egnet virkemiddel for å gi bedrifter et incentiv for å investere i energieffektiviseringstiltak. Hovedprinsippet i skatte- og avgiftssystemet i dag er at avskrivningssatsen skal reflektere levetiden til utstyret. I Storbritannia har det vært en avskrivningssats på 100% på maskiner og utstyr som bidrar til mer effektiv energibruk i bygninger, eksempelvis varmepumper. I Norge foreligger det et forslag om at vindkraftanlegg i en periode frem til 2020 skal ha en årlig avskrivningssats på 40 prosent.

Subsidier som bør fjernes – målkonflikter

Husholdninger og offentlig forvaltning i tiltakssonen (Finnmark fylke og kommunene Karlsøy, Kvæangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Troms fylke) er i dag fritatt for elektrisitetsavgift. All næringsvirksomhet i tiltakssonen er ilagt den reduserte satsen. Husholdninger i Nordland, Troms og Finnmark har mva. fritak ved bruk av elektrisitet.

Når målet med avgiften på elektrisk kraft er å begrense elektrisitetsforbruket, bør unntaket for husholdninger, offentlig forvaltning og virksomheter i tiltakssonen fjernes. Mva. fritaket ved bruk av elektrisitet for husholdninger i Nordland, Troms og Finnmark bør også avvikles.

Det årlige provenyet på ca. 1 milliard kroner ved avvikling av disse subsidiene på bruk av elektrisitet i Nord-Norge bør brukes til andre formål som vil komme landsdelen til gode. Dette kan være rettede tiltak for å skape ny næringsvirksomhet og nye arbeidsplasser i landsdelen. Hvis subsidiene fjernes vil det skape mange nye arbeidsplasser i landsdelen blant bedrifter som arbeider med energieffektiviseringstiltak.

Fra ord til handling

Det er også tidligere vært nedsatt en grønn skattekommisjon i Norge (NOU 1996:9 «Grønne skatter – en politikk for bedre miljø og høy sysselsetting»). Denne kommisjonen kom med mange gode innspill, men få av innspillene ble omsatt til praktisk politikk. Det vil være opp til politikerne og ikke kommisjonen å avgjøre om rapporten fra denne kommisjonen lider samme skjebne som grønn skattekommisjon for 20 år siden. NOVAP vil oppfordre kommisjonen til å komme med gode eksempler og suksesshistorier fra Norge og andre land som viser hvordan skatte- og avgiftssystemet er brukt for å få til en positiv endring i atferd. Dette kan være et viktig bidrag for å sikre at kommisjonens forslag blir realisert.

Om Norsk Varmepumpeforening

Norsk Varmepumpeforening er en interesseorganisasjon som arbeider for å økt bruk av varmepumper i det norske energisystemet. Varmepumper kan anvendes til oppvarming og kjøling av boliger, næringsbygg og innenfor industrien. Varmepumper bidrar til mer effektiv energibruk, bedre lokal luftkvalitet og reduserte klimagassutslipp. Norsk Varmepumpeforening har i dag ca. 50 medlemmer og en godkjenningsordning med over 400 forhandlere.

Med vennlig hilsen

Rolf Iver Mytting Hagemoen (sign)
Daglig leder